

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
FINANCIJSKI INSPEKTORAT**

**Obveznicima provedbe Zakona o sprječavanju
pranja novca i financiranja terorizma
- svima -**

**Predmet: Obveza edukacije obveznika na temelju odredbi Zakona o
sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma
- obavijest o sadržaju i načinu provedbe**

Jedan od ključnih faktora učinkovitog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma kod obveznika je odgovarajuće obrazovanje i osposobljavanje zaposlenika obveznika.

U skladu s člankom 49. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, broj 87/08 i 25/12, dalje u tekstu ZSPNFT) obveznici su dužni brinuti se za redovito stručno osposobljavanje i izobrazbu svih djelatnika koji obavljaju zadaće u svezi provođenja propisanih mjera na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Stručno osposobljavanje i izobrazba odnose se na upoznavanje s odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona, s internim aktima obveznika, s međunarodnim standardima u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, sa smjericama i listom indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija te s drugim zadaćama propisanim Zakonom.

Obrazovanje treba biti ciljano usmjereno i prilagođeno potrebama zaposlenih prema specifičnim poslovnim područjima. Obrazovanje na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma mora obuhvatiti i nove zaposlenike, i to prije početka obavljanja njihovih radnih zadaća.

Svaki obveznik dužan je najkasnije do kraja tekuće godine pripremiti program godišnjega stručnog osposobljavanja i izobrazbe u ovom području za sljedeću kalendarsku godinu. Odredbama Zakona nije propisan oblik i način provedbe edukacije, tako da se obveza propisana člankom 49. Zakona može ispuniti internom edukacijom unutar organizacijske strukture obveznika (interne radionice, pisani materijali, prezentacije i sl.) ili vanjskom uslugom edukacije (seminari, konferencije i sl.).

Sukladno odredbama članka 88. ZSPNFT Financijski inspektorat je u rujnu 2011. godine donio "Opće smjernice za provođenje Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma", u kojima je, između ostalog, u poglavljima 4.4. i 4.4.1, detaljno pojašnjen način provođenja te kriteriji za procjenu programa stručnog osposobljavanja i izobrazbe kod obveznika.

Smjernicama su navedeni sljedeći kriteriji za procjenu:

Program je dokumentiran - Program stručnog osposobljavanja i izobrazbe mora biti dokumentiran. Potrebno je dokumentirati sadržaj programa osposobljavanja/izobrazbe, vrijeme održavanja i popis osoba koje su sudjelovale. Datum provjere/revizije programa također treba biti evidentiran.

Program je proporcionalan vrsti i opsegu poslovanja obveznika – Obveznici trebaju izraditi, provoditi i dopunjavati program primjeren vrsti i opsegu njihova poslovanja. Zaposlenici se osposobljavaju uz pomoć prezentacija, pisanih materijala ili *on-line* edukativnih programa.

Program je proporcionalan stupnju rizika od PN/FT-a – Program mora biti prilagođen riziku od PN/FT-a. Sadržaj programa ne samo da treba biti usmjeren na rizike od PN/FT specifične za poslovanje obveznika, nego i obveznici koji su izloženi visokom riziku od PN/FT-a trebaju imati prilagođene programe usmjerene na utvrđene visoke rizike.

Osposobljavanje i izobrazba su sveobuhvatni - Sadržaj osposobljavanja/izobrazbe treba pružiti zaposlenicima i rukovodstvu jasnije razumijevanje njihovih obveza u pogledu SPN/FT-a te izloženosti njihova poslovanja riziku od PN/FT-a. Program bi trebao obuhvatiti informacije o tehnikama, metodama i trendovima u području PN/FT-a, objašnjenja odredaba Zakona i pripadajućih podzakonskih propisa, pregled postupaka dubinske analize stranke, vođenje evidencija, uvjete obavješćivanja, pregled politika i procedura, procjene rizika i strategije umanjavanja rizika.

Stručno osposobljavanje i izobrazba provodi se najmanje jednom godišnje – Stručno osposobljavanje i izobrazba mora se provesti barem jednom godišnje, no potrebno je i češće ako dođe do promjena u poslovnoj praksi ili u zakonskim odredbama u području SPNFT-a.

Osposobljavanje i izobrazba svih zaposlenika – Svi zaposlenici moraju proći osposobljavanje/izobrazbu radi boljeg razumijevanja poslovnih postupaka te politika, procedura i rizika povezanih sa SPNFT-om.

Novi zaposlenici osposobljavaju se prije interakcije sa strankama – Osposobljavanje/izobrazba u pogledu SPNFT-a trebala bi biti sastavnim dijelom početnog usmjerenja novoga zaposlenika. Osposobljavanje/izobrazbu potrebno je provesti prije interakcije novoga zaposlenika sa strankama.

Godišnji pregled/revizija programa osposobljavanja – Potrebno je obaviti reviziju/pregled programa barem jednom godišnje. Reviziju/pregled potrebno je obaviti i prilikom svake promjene poslovne prakse ili promjene zakonskih odredaba u području SPN/FT-a.

Obavljajući nadzor provedbe mjera za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma sukladno ZSPNFT, ovlaštene osobe Financijskog inspektorata provjeravaju kod obveznika, između ostalog, i provedbu obveze obrazovanja i stručnog osposobljavanja zaposlenika na ovom području. Kod provjere usklađenosti obavlja se uvid u uspostavljene evidencije i dokumentaciju, utvrđuju koji su programi provedeni, imena zaposlenika obveznika koji su sudjelovali u izobrazbi, koje teme su obrađene i sl., uvažavajući sve gornje kriterije procjene.

Cilj izobrazbe i osposobljavanja na području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma je jačanje svijesti zaposlenika, razumijevanje njihovih obveza i učinkovito obavljanje zadaća u okviru cjelovitog sustava SPNFT, kojeg obveznik postavlja na ovom području. Bitno je, dakle, da je obveznik proveo izobrazbu na način koji suštinski jamči da su njegovi zaposlenici educirani i svjesni obveza provođenja mjera za SPNFT.

Napomena: „Certifikati“ i „potvrde“ koje izdaju pojedine tvrtke za edukaciju, nisu propisani odnosno isključivi dokaz ispunjavanja te obveze, niti ih obveznici, u smislu dokumentiranja provedbe navedene obveze, moraju imati.